

Evropská unie

Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme

Evropská unie

- „Jednota v rozmanitosti“

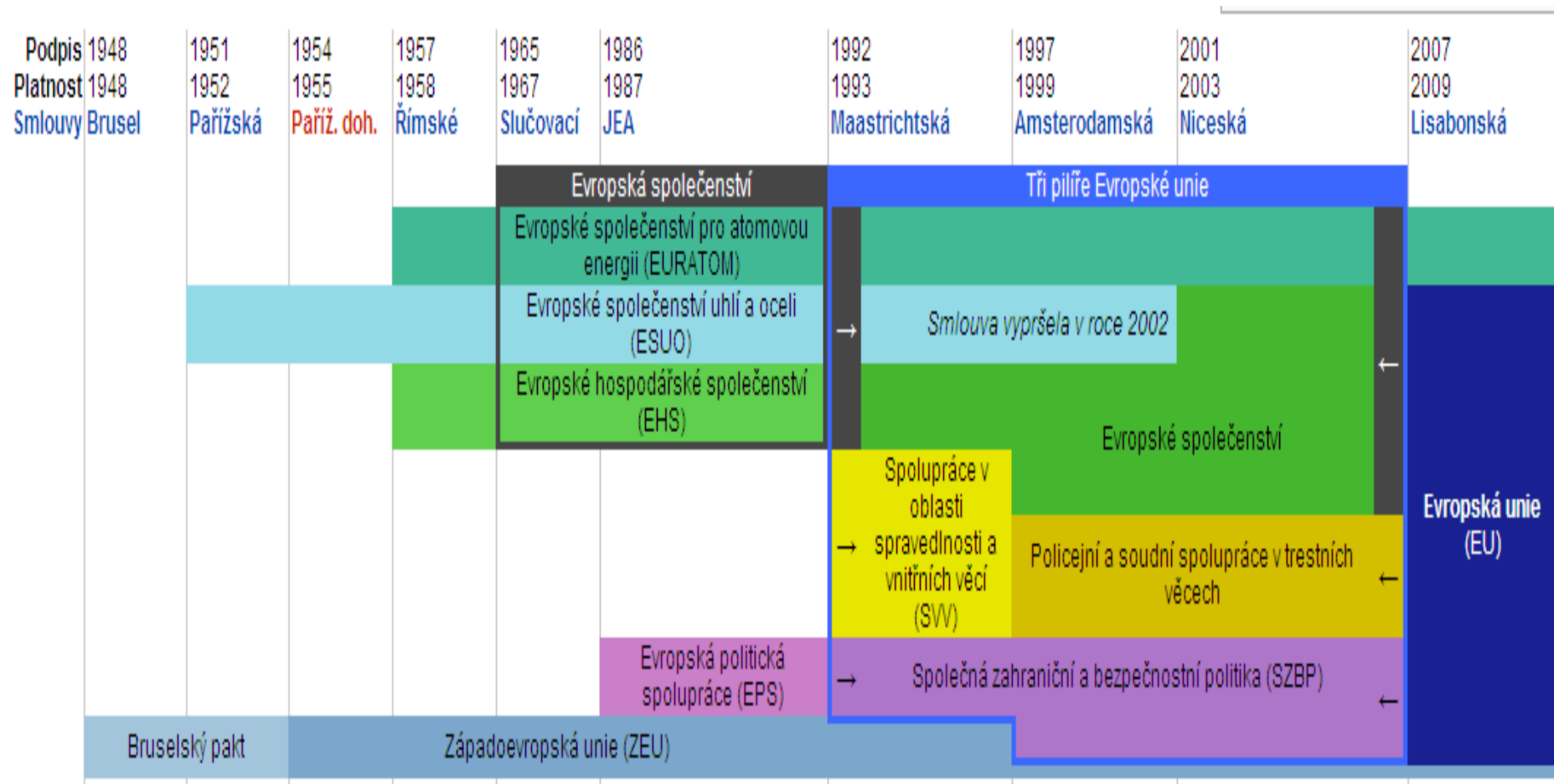
EU

- je politická a ekonomická unie, kterou od posledního rozšíření v roce 2007 tvoří 27 evropských států s 500 miliony obyvatel (přibližně 7,3 % světové populace)
- EU vznikla v roce 1993 na základě Smlouvy o Evropské unii, známější jako **Maastrichtská smlouva**, která navazovala na evropský integrační proces od padesátých let.

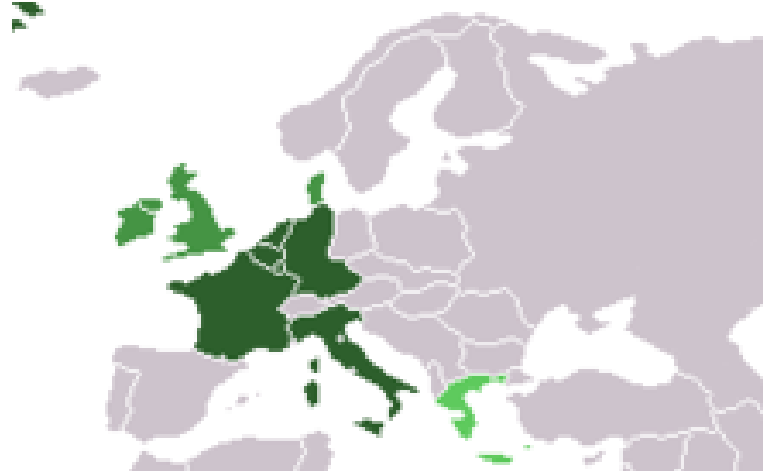
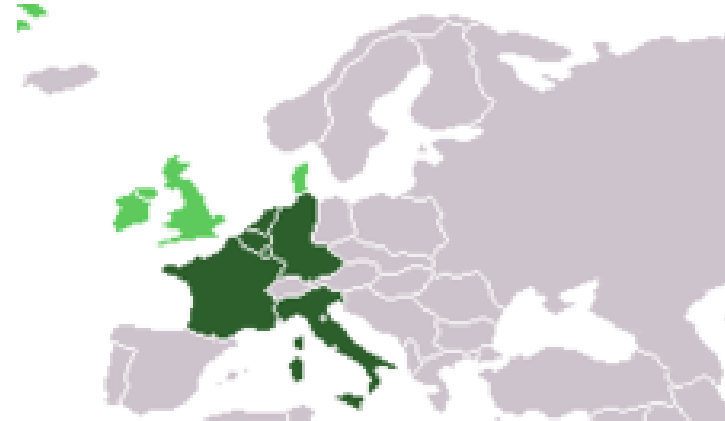
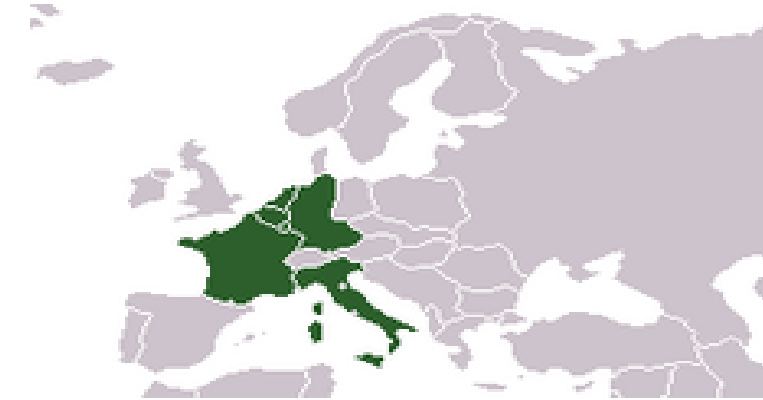
Historie EU

- Schumanův plán (neopakovat II.svět.válku)
- Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO, 1952), Evropské hospodářské společenství (EHS, 1958) a Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom, 1958)
- od roku 1967 Evropská společenství

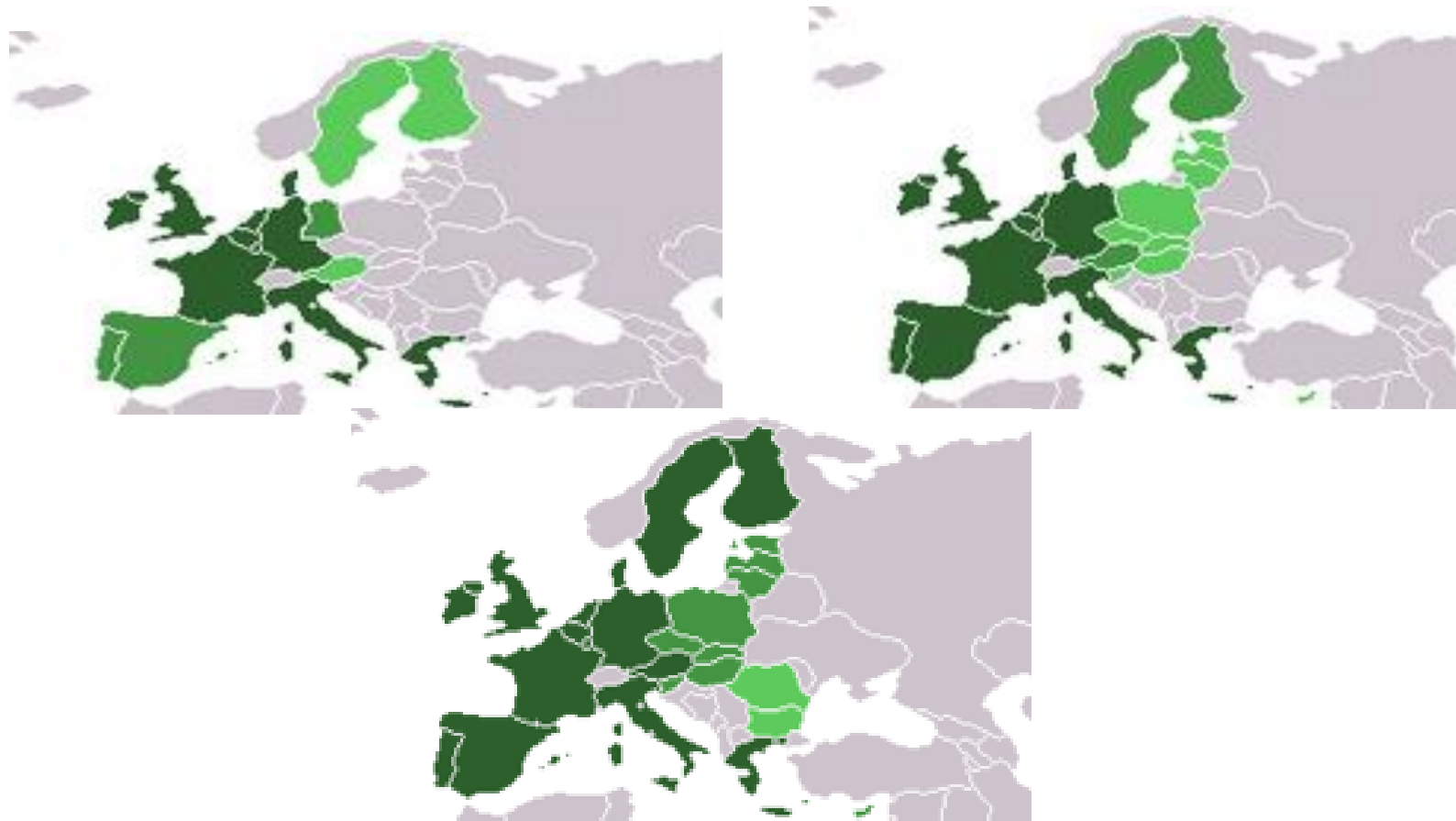
Historie EU

EU – členové: 1952, 1973, 1981, 1986

EU – členové: 1995, 2004, 2007

Rozšiřování EU

- <https://www.euroskop.cz/9031/sekce/7-rozsireni-2012/>

Kodaňská kritéria (1993)

- *politická kritéria*: kandidátská země musí mít stabilní instituce zajišťující demokracii, právní stát, dodržování lidských práv a práv menšin
- *ekonomická kritéria*: země musí mít fungující tržní ekonomiku schopnou se vypořádat s konkurenčními tlaky uvnitř Unie
- *kritéria přijetí*: země musí být schopná přijmout závazky vyplývající z členství, včetně cílů politické, hospodářské a měnové unie

Dnešní stav

- 28 členských států
- 4 314 000 km²
- přibližně 496 miliónů obyvatel
- 6 rozšíření

Symbols EU

- vlajka
- Evropská hymna –
  - Melodie hymny je převzata z Deváté symfonie Ludwiga van Beethovena, kterou v roce 1823 složil na slova lyrické básně Friedricha Schillera „Óda na radost“ z roku 1785.
- motto: Jednotná v rozmanitosti
- Den Evropy (9.5.)

Porovnání členských států

Země	HDP na obyvatele v PPS
Bulharsko	47
Rumunsko	55
Chorvatsko	59
Lotyšsko	64
Maďarsko	68
Polsko	68
Řecko	73
Litva	75
Estonsko	76
Slovensko	77
Portugalsko	78
Kypr	82
Slovinsko	83
Malta	84
Česká republika	85
Španělsko	91
Itálie	96
Francie	107
Spojené království	109
Finsko	110
Belgie	119
Švédsko	123
Německo	124
Dánsko	125
Rakousko	130
Nizozemsko	131
Irsko	134
Lucembursko	266

TŘI PILÍŘE EVROPSKÉ UNIE

- **Evropská společenství** – označuje primární a sekundární právo Evropské unie, týká se mimo jiné ekonomických, sociálních a ekologických záležitostí.
- **Společná zahraniční a bezpečnostní politika** – týká se také obranných (vojenských) záležitostí.
- **Spolupráce v oblasti vnitřní bezpečnosti a justice** – byly umístěny zbývající záležitosti.

Tři pilíře EU: Evropské společenství

- [Společná zemědělská politika](#)
- **[Hospodářská a měnová unie](#)**
- [Celní unie](#) a [Společný trh](#)
- [Společná obchodní politika](#)
- **[Regionální a strukturální politika](#)**
- [Dopravní politika](#)
- [Sociální politika](#)
- **[Schengenský prostor](#)**
- [Občanství EU](#)
- **[Vědecko-výzkumná politika](#)**
- [Politika hospodářské soutěže](#)
- [Ekologická politika](#)
- [Politika ochrany spotřebitele](#)
- [Vzdělání](#) a [Kultura](#)
- [Společná rybolovná politika](#)
- **[Azylová a přistěhovalecká politika](#)**

Tři pilíře EU: Společná zahraniční a bezpečnostní politika

- **Zahraniční politika:**
- [Spolupráce v zahraniční politice](#)
- [Dodržování míru](#)
- [Volební pozorovatelé](#)
- [Lidská práva](#)
- [Demokracie](#)
- [Rozvojová pomoc](#)
- **Bezpečnostní politika:**
- [Evropská bezpečnostní politika](#)
- [Evropské síly rychlé reakce](#)
- [Odzbrojování](#)

Tři pilíře EU: Policejní a justiční spolupráce

- Pašování drog a obchod se zbraněmi
- Obchod s lidmi
- **Terorismus**
- Zločiny proti dětem
- **Organizovaný zločin**
- Korupce

Evropské instituce

- [Rada Evropské unie](#)
- [Evropská komise](#)
- [Evropský parlament](#)

Rada EU

- **rozhodující institucí EU** a zastupuje zájmy členských států na evropské úrovni. nejvlivnějším orgánem EU. Významné pravomoci má v oblastech 2. a 3. pilíře (např. společná zahraniční politika nebo policejní spolupráce)
- Její hlavní pravomocí je společně s Evropským parlamentem **přijímání legislativy**.
- Rada se skládá z **ministrů vlád jednotlivých států**, kteří se schází podle potřeby. Nejčastější zasedání mají ministři zemědělství (přibližně čtrnáctkrát do roka), ministři financí (oficiální název *Ecofin*) a ministři zahraničních věcí kteří se scházejí přibližně jednou za měsíc. Jednání probíhají v [Bruselu](#) a [Lucemburku](#).
- Rada rozhoduje buď **jednomyslně, kvalifikovanou nebo prostou většinou hlasů**. Jednomyslnost je požadována v oblasti 2. a 3. pilíře. Prostou většinou se hlasuje pouze o procedurálních otázkách a většina rozhodování se provádí na základě kvalifikované většiny, kdy hlasy členských států mají různou váhu v závislosti na počtu obyvatel.
- **Každý půlrok předsedá Radě jiná země EU**. Hlavní úkoly předsedající země je organizovat setkání Rady a reprezentovat EU navenek.

Evropská komise

- sleduje zájmy Evropské unie jako **celku**
- Největší pravomoci má v oblasti 1. pilíře, má právo iniciovat návrhy zákonů a dohlíží na dodržování přijatých smluv. Vypracovává také **návrh rozpočtu EU** a provádí kontrolu jeho plnění.
- Komise **zastupuje EU při mezinárodních jednáních** a má právo sjednávat s třetími státy dohody. Má významné **pravomoci při přijímání nových členů do Unie a zajišťuje kontakty s nečlenskými státy EU**.
- Na základě [Smlouvy z Nice](#) má každá země jednoho komisaře, v současnosti je jich tedy 28. Evropská komise rozhoduje na základě prosté většiny hlasů. Sídlo má v [Bruselu](#).

Evropský parlament

- legislativním a kontrolní orgán EU
- hlavní pravomoc: přijímat legislativní akty
- Schvaluje složení [Evropské komise](#) a má právo kontrolovat její činnost, podílí se na tvorbě zákonů, vyslovuje souhlas s mezinárodními smlouvami a přijímáním nových členských států. Má také značné pravomoci v oblasti společného rozpočtu EU.
- 785 poslanců, kteří jsou od roku 1979 voleni obyvateli EU na období pěti let.
- Sídlem EP je [Štrasburk](#), ale parlament pracuje také v [Bruselu](#) a [Lucemburku](#). Evropský parlament se usnává prostou většinou.

Evropská rada

- se schází přibližně třikrát do roka, skládá se z **hlav států a předsedů vlád** členských států EU, **ministrů zahraničí a představitelů [Evropské komise](#)**.
- Rozhoduje o **nejzávažnějších politických a ekonomických otázkách** a vymezuje směry, kterými se má Unie ubírat. Evropská rada rozhoduje na základě **jednomyslnosti**.
- Předseda volen na 2,5 roku

Další evropské instituce

- **Soudní dvůr Evropské unie** - dbá nad jednotným výkladem evropského práva. Lucemburk.
- **Evropská centrální banka**, která spolu s národními centrálními bankami tvoří Evropský systém centrálních bank, je měnovou bankou pro Eurozónu. (Frankfurt nad Mohanem)
- **Evropský účetní dvůr** - kontroluje hospodaření Unie
- **Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů** - poradní a konzultativní orgány EU (EP, ER a EK)
- **Evropská investiční banka** - poskytuje veřejným i soukromým subjektům dlouhodobé půjčky na kapitálové investice. (Lucemburk, pobočky: Athény, Lisabon, Londýn, Madrid a Řím.
- **Evropský investiční fond** - pomáhá s rozšiřováním transevropských infrastruktur a poskytuje záruky na půjčky malým a středním podnikům. Lucemburk
- **Evropský ombudsman** se zabývá stížnostmi na činnosti orgánů a institucí EU. Strasburk.

Oficiální stránky EU - ukázky

- https://europa.eu/european-union/index_cs
- [základní informace o EU](#)
- [PRO UČITELE](#)